

Lluís Domènech i Montaner
Europa i més enllà

Lluís Domènech i Montaner (1849-1923) constitueix, en si mateix i en el conjunt de la seva obra, un dels exemples més paradigmàtics de l'esperit culte, progressista i creatiu del tombant de segle. La seva personalitat es projecta amb provat èxit dins una versió transversal de participació social en diversos àmbits: cultura, política, docència i sobretot arquitectura, veritable epicentre de la seva vida pública. Però tot i aquesta obra arquitectònica i intel·lectual d'altíssim nivell, després de la seva mort l'any 1923 durant la dictadura de Primo de Rivera, la seva empremta es va anar esvaint. No és fins als anys 60 quan un grup d'arquitectes va començar a reivindicar les singularitats de la seva arquitectura, a la vegada que el moviment modernista en general. L'any 2023 es commemoren els 100 anys de la seva mort. Aquest curs no vol intentar abarcar tota la vastíssima producció arquitectònica i intel·lectual de Domènech i Montaner, sinó concentrar-se i aprofundir en la vessant arquitectònica de la seva obra dins de la multiplicitat d'actes previstos durant l'any commemoratiu. Es vol analitzar l'obra domenequiana com a paradigma i figura cabdal del Modernisme català, posant en relleu les connexions i complicitats amb els moviments culturals europeus contemporanis. Es compararan/complementaran les intervencions en obres de Domènech i Montaner amb les intervencions en el patrimoni arquitectònic d'alguns dels seus paral·lels europeus.

Els objectius proposats són:
-Difondre i posar en valor l'obra arquitectònica de Domènech i Montaner.
-Analitzar els diversos tipus d'intervencions sobre la mateixa al llarg del temps.
-Estudiar les diverses casuístiques que condicionen els projectes d'intervenció: canvis d'ús, adaptacions normatives, estat de conservació, criteris de sostenibilitat, etc...
-Debatre les problemàtiques de la intervenció arquitectònica en edificis d'aquesta cronologia, estudiant les diverses estratègies que es duen a terme a nivell internacional.

COMITÈ ORGANITZADOR

Gemma Serch i Andreu, arquitecta directora
Clàudia Sanmartí Martínez, arquitecta directora
Lluís Domènech Girbau, Dr. arquitecte

COL-LABORADORS

Bernat Bastardas Llabot, arquitecte

REPRESENTANTS DE LA JUNTA DIRECTIVA

Àlex Gràvalos i Torner, secretari tècnic de l'AADIPA
Marta Urbiola i Domènech, tesorera de l'AADIPA

CONTACTE
aadipa45curset@coac.net

Amb el suport de

Lluís Domènech i Montaner
Europa y más allá

Lluís Domènech i Montaner (1849-1923) constituye, en sí mismo y en el conjunto de su obra, uno de los ejemplos más paradigmáticos del espíritu culto, progresista y creativo del cambio de siglo. Su personalidad se proyecta con probado éxito en una versión transversal de participación social en diversos ámbitos: cultura, política, docencia y sobre todo arquitectura: verdadero epicentro de su vida pública. Pero a pesar de esta obra arquitectónica e intelectual de altísimo nivel, después de su muerte en 1923 durante la dictadura de Primo de Rivera, su impronta se fue desvaneciendo. No es hasta los años 60 cuando un grupo de arquitectos empezó a reivindicar las singularidades de su arquitectura, a la par que del movimiento modernista en general. En 2023 se conmemoran los 100 años de su muerte. Estas jornadas no quieren intentar abarcar la vastísima producción arquitectónica e intelectual de Domènech i Montaner, sino concentrarse y profundizar en la vertiente arquitectónica de su obra dentro de la multiplicidad de actos previstos durante el año conmemorativo. Se quiere analizar la obra domenequiana como paradigma y figura primordial del Modernismo catalán, poniendo de relieve las conexiones y complicidades con los movimientos culturales europeos contemporáneos. Se compararán/complementarán las intervenciones en obras de Domènech y Montaner con las intervenciones en el patrimonio arquitectónico de algunos de sus homólogos europeos.

Los objetivos propuestos son:
-Difundir y poner en valor la obra arquitectónica de Domènech i Montaner.
-Analizar los distintos tipos de intervenciones sobre la misma a lo largo del tiempo.
-Estudiar las diversas casuísticas que condicionan los proyectos de intervención: cambios de uso, adaptaciones normativas, estado de conservación, criterios de sostenibilidad, etc...
-Debatir las problemáticas de la intervención arquitectónica en edificios de esta cronología, estudiando las distintas estrategias que se llevan a cabo a nivel internacional.

XLIè CURSET

Durada: 23 hores lectives + 7 hores de visites
Número de places: 250
Idiomes: català / castellà / anglès
Assistència presencial i en-línia
Hi haurà traducció simultània dels ponents estrangers
Totes les ponències tindran traducció simultània a l'anglès
Lloc: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
Plaça Nova, 5
08002 Barcelona

Més informació
https://www.arquitectes.cat/ca/aadipa-xlv-curset

Amb el patrocini de

Lluís Domènech i Montaner
Europe and beyond

Simultaneous translation of all presentations into English

Lluís Domènech i Montaner (1849-1923) constitutes, in himself and in his work as a whole, one of the most paradigmatic examples of the cultured, progressive and creative spirit of the turn of the century. His personality is projected with proven transversal success in several areas: culture, politics, teaching and above all architecture: the true epicentre of his public life. Despite this architectural and intellectual work of a very high level, after his death in 1923 during the dictatorship of Primo de Rivera (1923-1925), his influence faded. It is not until the 60s when a group of architects began to claim the singularities of his architecture, at the same time as the modernist movement in general was highlighted. 2023 marks the 100th anniversary of his death. These sessions do not want to cover Domènech i Montaner's vast architectural and intellectual production, but rather to concentrate and deepen the architectural side of his work within the multiplicity of acts planned during the commemorative year. We want to analyse Domènech's work as a paradigm and key figure of Catalan Modernism, highlighting the connections and complicity with his contemporary European cultural movements. The interventions in the works of Domènech i Montaner will be compared/complemented with the interventions in the architectural heritage of some of his European homologues.

The proposed objectives are:
-Disseminate and promote the architectural Domènech's i Montaner projects.
-Analyse the various types of interventions on his works overtime.
-Study the various cases that condition the interventions: changes of use, regulatory adaptations, state of conservation, sustainability criteria, etc...
-Debating the problems of architectural intervention in buildings of this chronology, studying the various strategies that are carried out at an international level.

VISITES

Les visites de dijous matí i diumenge matí estan incloses en el preu d'inscripció presencial, però amb places limitades per temes d'aforament, inscripció obligatòria

INFORMACIÓ I SECRETÀRIA ADMINISTRATIVA

Patricia Calvente
Plaça Nova, 5, 6a planta
08002 Barcelona
93 306 78 28
agrupacions@coac.net

Amb la col·laboració de

Lluís Domènech i Montaner
Europa i més enllà
XLVè Curset
Jornades Internacionals sobre la Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic

Barcelona
15-18.12.2022
COAC arquitectes.cat
AADIPA AGRUPACIÓ D'ARQUITECTES PER A LA DEFENSA I LA INTERVENCIÓ EN EL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

MATÍ
VISITES COMPLEMENTÀRIES BARCELONA
Places limitades, inscripció obligatòria (gratuïta)

11:15 Punt de trobada Casa Lleó Morera
Passeig de Gràcia 35

11:30 Visita Casa Lleó Morera
Meritxell Jubany. Historiadora

13:00 Visita Palau Montaner
Carrer de Mallorca 278
Teresa-M Sala i García. Professora titular d'història de l'art i directora de GRACMON (Grup de Recerca consolidat d'història de l'art i del disseny contemporani). Universitat de Barcelona.

MATÍ
EL CONTEXT HISTÒRIC, EL NO CONSTRUÏT I LES PRIMERES OBRES

9:30 Vers una “construcció catalana” i moderna
Ramon Graus. Dr. Arquitecte. Professor d'història de l'arquitectura i de la construcció UPC.

10:15 Allò que no va poder ser.
Enric Granell Trias. Dr. Arquitecte. Sots-director de l'ETSAB. Professor titular UPC.

11:00 PAUSA CAFÈ

11:30 Rehabilitació de l'editorial Montaner i Simón de Domènech i Montaner
Roser Amadó i Cercós. Arquitecta per l'ETSAB. Sòcia-fundadora de B01 arquitectes.

12:15 Pendent

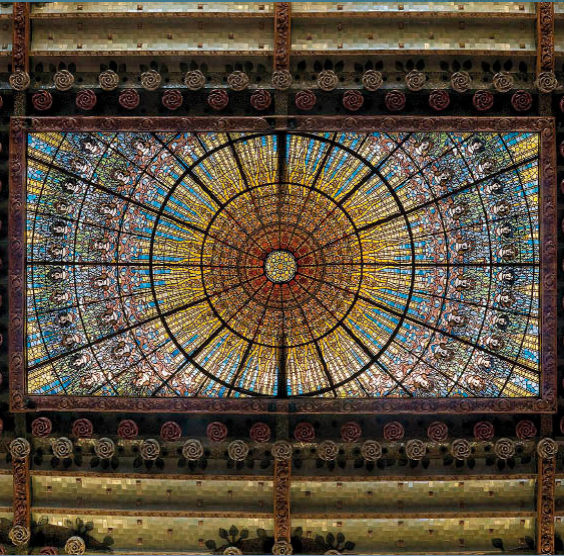
TAULA RODONA. La recuperació dels espais de producció.
Marc Manzano. Arquitecte. Co-director del Premi Europeu d'Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic COAC.

Figura 663

ESTRUCTURA DE UNA BÓVEDA TABICADA
MODERNA CONSTRUÏDA SIN CIMBRA

15

Dijous
Jueves
Thursday

16

Divendres
Viernes
Friday

17

Dissabte
Sábado
Saturday

18

Diumenge
Domingo
Sunday

TARDA
OBERTURA I DOMÈNECH TRANSVERSAL

15:30 Acreditacions

16:00 Acte de presentació del XLVè Curset
Guim Costa Calsamiglia. Degà del COAC
Antoni Vilanova i Omedas. President de l'AADIPA
Gemma Serch Andreu i Clàudia Sanmartí Martínez

16:30 Domènech, transversal
Lluís Domènech Girbau. Dr. arquitecte. President de la Fundació Lluís Domènech i Montaner.

17:00 Domènech i Montaner, mestre de les Arts Aplicades i de les Arts Gràfiques.
Mireia Freixa Serra. Llicenciada en Filosofia i Lletres per la Universitat de Barcelona.
Pilar Vélez Vicente. Historiadora de l'art i gestora cultural. Directora del Museu del Disseny de Barcelona (2012-22).

17:40 PAUSA CAFÈ

18:10 Lluís Domènech i Montaner a l'Escola d'Arquitectura de Barcelona
Antoni Ramon Graells. Dr. Arquitecte. Professor Titular d'Universitat ETSAB / UPC

18:40 Patrimoni: una visió des de la sostenibilitat
Albert Cuchí Burgos. Dr. Arquitecte. Professor titular de la UPC. President de l'agrupació Arquitectura i Sostenibilitat (AUS) del COAC.

19:30 Finalització de la jornada

TARDA
GRANS PROJECTES URBANS

15:30 Nunca lo conocerás bastante. El Palau de la Música
Ignacio Paricio Ansuategui. Arquitecte. Catedràtic de Construcció de l'ETSAB/UPC.

16:15 Almacén Sihang, desarrollo urbano entre reliquias arquitectónicas de Shangái
Jorge Rovira, AIA. Arquitecte. Cap d'Estudi de l'Oficina de Chigago. Skidmore, Owings & Merrill.
17:00 PAUSA CAFÈ

17:30 Una segona vida al castell dels 3 dragons i el seu funeral.
Cristian Cirici Alomar. Arquitecte. Soci fundador de Cirici&Bassó arquitectura, Studio PER, BD Ediciones de diseño.

18:15 Improving and restoring the Beurs van Berlage. Millorant i restaurant la Borsa de Berlage
Janneke Bierman. Arquitecta per la TU Eindhoven. Sòcia-directora de BiermanHenket.

19:00 TAULA RODONA. Grans projectes de ciutat
Marc Aureli Santos. Arquitecte. Director de Serveis d'Arquitectura Urbana i Patrimoni.

19:45 Finalització de la jornada

20:15 Parlaments institucionals

20:45 Sopar-refrigeri a la sala d'actes del COAC

MATÍ
EL FET D'HABITAR

9:30 A la cerca d'una arquitectura privada.
Teresa-M Sala i García. Professora titular d'història de l'art i directora de GRACMON UB.

10:15 Viure a la Casa Thomas: Racionalitat vs. Simbolisme.
Carme Fiol i Costa. Doctora arquitecta, fundadora i directora d'Arriola&Fiol.

11:00 PAUSA CAFÈ

11:30 De privat a públic. El repte de preservar l'autenticitat en les cases museus
Marta Antuñano Reñé. Historiadora de l'Art per la UB.

12:15 The former House and Studio of architect Victor Horta in Brussels, Conservation and Adaptive Reuse. L'antiga Casa i Estudi de l'arquitecte Victor Horta a Brussel·les. Conservació i re-ús adaptatiu.
Barbara Van der Wee. Arquitecta per l'Institut Sint-Lucas de Brussel·les. Màster en conservació del patrimoni CIRLC de la KU Leuven.

13:00 TAULA RODONA. Cases museu.
Joan Closa. Arquitecte. Gerent de Serveis d'Equipaments, Infraestructures Urbanes i Patrimoni Arquitectònic. Diputació de Barcelona.

TARDA
ELS HOSPITALS

15:30 L'Institut Pere Mata de Reus: passat, present i futur.
Núria Anguera i Torrell. Arquitecta per l'ETSAB. Màster Universitari de Paisatgisme.

16:15 Pla Director del recinte modernista de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau. Una mirada retrospectiva
Xavier Guitart Tarrés. Arquitecte. Soci-director de Guitart arquitectura i Ass.

Agustí Grau i Franquesa. Llicenciat en Enginyeria Superior Industrial per la UPC (especialitat en tècniques energètiques). Director de l'Àrea d'Infraestructures, Obres i Serveis de la FPHSCSP.

17:00 PAUSA CAFÈ

17:30 Paimio Sanatorium by Alvar Aalto
Jonas Malmberg. Arquitecte. Director del Departament de Patrimoni Arquitectònic de l'Alvar Aalto Foundation.

18:15 TAULA RODONA. Arquitectura hospitalària i ús.
Elena Belart. Arquitecta. Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic. Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

19:00 CLOENDA
Gemma Serch Andreu i Clàudia Sanmartí Martínez, co-directores del XLVè Curset

MATÍ
VISITA A L'HOSPITAL DE SANT PAU

9:30 Punt de trobada Recinte modernista Sant Pau
Carrer de Sant Antoni Maria Claret 167

9:45 Presentació del recinte Modernista
Benvinguda
Agustí Grau. Director d'Infraestructures, Obres i Serveis (5 min)
Com vam abordar la rehabilitació de l'hospital modernista?
Mónica Asenjo. Cap d'Arquitectura i Patrimoni

Visites guiades als pavellons restaurats amb els seus autors.
S'haurà d'escollir una opció de cada dues.

10:45-11:30 1a visita
Opció 1: Pavelló d'Administració
Joan Nogué. Arquitecte
Opció 2: Pavelló d'Administració
M José Gràcia. Restauradora
Montserrat Villaverde. Historiadora de l'art. Professora ETSALS

11:45-12:30 2a visita
Opció 1: Pavelló de Sant Leopold
Xavier Guitart Tarrés. Arquitecte. Soci-director de Guitart arquitectura i Ass.
Ramon Calonge. Arquitecte
Opció 2: Pavelló de Sant Manel
Ana Belen Onecha. Doctora arquitecta professora agregada UPC

12:45-13:30 3a visita
Opció 1: Pavelló de la Mercè
Mercè Zazurca. Arquitecta
Opció 2: Pavelló d'Operacions
Xavier Fabré. Arquitecte